

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного адміністративного суду
у складі Верховного Суду
(актуальна практика)

Рішення, внесені до ЄДРСР,
за січень 2024 року

ЗМІСТ

	Перелік уживаних скорочень	4
I.	Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів	5
1.1.	Оподаткування	5
1.1.1.	Про пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	5
1.1.2.	Про відповідальність за порушення вимог закону про застосування РРО на період дії воєнного стану на території України	6
1.1.3.	Про оподаткування операцій з постачання програмної продукції	8
1.2.	Митна справа	10
1.2.1.	Про митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та податками	10
II.	Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо захисту соціальних прав	11
2.1.	Про невключення в довідку про розмір грошового забезпечення поліцейських, що враховується для перерахунку пенсії, сум його індексації	11
2.2.	Про необхідність оформлення лісорубного квитка на прибирання небезпечних дерев	13
2.3.	Про повноваження Державіаслужби визначати умови та порядок анулювання / обмеження прав авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній	15
2.4.	Про протиправність обмеження щодо проведення індексації пенсії, призначеної відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», в межах максимального розміру	17
2.5.	Про можливість визнання статусу учасника бойових дій за членом громадської організації	20
III.	Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян	21
3.1.	Про недоліки інформації, які не впливають на її офіційне відображення в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	21

3.2.	Про випадки, до яких не застосовується виплата одноразової грошової допомоги в розмірі, передбаченому абзацом першим пункту 2 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»	24
IV.	Процесуальні питання	26
4.1.	Про неможливість розгляду в порядку адміністративного судочинства вимоги щодо визнання протиправним та скасування розрахунку сум адміністративно-господарських санкцій	26
4.2.	Про можливість оскарження ухвали суду першої інстанції у справах про застосування санкцій за загальними правилами адміністративного судочинства	28

Перелік уживаних скорочень

ГУ ДПС	– Головне управління Державної податкової служби
Держаудитслужба	– Державна аудиторська служба України
Держмитслужба	– Державна митна служба України
ДП	– Державне підприємство
ДПС України	– Державна податкова служба України
КАС України	– Кодекс адміністративного судочинства України
ТОВ	– Товариство з обмеженою відповідальністю

I. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів

1.1. Оподаткування

1.1.1. Про пільги зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Передача будівель промисловості в безоплатне тимчасове користування іншій особі з метою виробництва залізобетонних конструкцій для будівництва не звільняє платника від обов'язку оприбуткування цих будівель податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

17 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Крамаренка Максима Володимировича на рішення Харківського окружного адміністративного суду від 25 травня 2021 року та постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 15 листопада 2021 року у справі № 520/2239/21 за позовом Крамаренка Максима Володимировича до ГУ ДПС у Харківській області про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник не погодився з рішеннями контролюючого органу про обов'язок сплатити податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, оскільки використовував будівлі промисловості (не є об'єктом оподаткування згідно з вторинним підпункту «є» первинного підпункту 266.2.2 пункту 262.2 статті 266 ПК України) з метою забезпечення діяльності виробництва залізобетонних виробів для будівництва.

Харківський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду, частково задовольнив позов. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку про можливість звільнення об'єктів нерухомості від оподаткування на підставі вторинного підпункту «є» первинного підпункту 266.2.2 пункту 262.2 статті 266 ПК України, якщо власниками об'єктів промисловості є фізичні та інші юридичні особи, зокрема нерезиденти, за умови використання таких об'єктів за функціональним призначенням, тобто для промислового виробництва (виготовлення промислової продукції будь-якого виду, з урахуванням виду діяльності платника). Якщо промислова будівля не використовується її власником за функціональним призначенням, а передається безоплатно в тимчасове користування іншій особі для виготовлення промислової продукції, то така нерухомість є об'єктом оподаткування.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Установлення законодавцем у вторинному підпункті «є» первинного підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Податкового кодексу України пільг зі сплати

податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, спрямоване на збалансування суспільних відносин у податковій сфері, стимулювання розвитку бізнесу та зменшення податкового навантаження на платників, які є власниками об'єктів промислової нерухомості та використовують їх за функціональним призначенням.

Відсутнє право на фінансове сприяння з боку держави у вигляді звільнення від сплати податку на промислові будівлі, якщо платник не здійснював промислового виробництва з використанням належних на праві власності промислових будівель, а передав їх у безоплатне тимчасове користування іншій особі з метою виробництва залізобетонних конструкцій для будівництва.

Детальніше з текстом постанови КАС ВС від 17 січня 2024 року у справі № 520/2239/21 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116396713>

1.1.2. Про відповідальність за порушення вимог закону про застосування РРО на період дії воєнного стану на території України

Ненадання під час фактичної перевірки документів, що підтверджують походження підакцизних товарів, які знаходяться в місці продажу (господарському об'єкті), не є підставою для притягнення суб'єкта господарювання до відповідальності, встановленої статтею 20 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг». У період з 17 березня 2022 року по 01 серпня 2023 року санкції за порушення вимог цього Закону не застосовуються, крім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій під час продажу підакцизних товарів. Порушення, що полягає в ненаданні під час перевірки документів, які підтверджують облік товарів, зокрема підакцизних, що знаходяться в місці продажу (господарському об'єкті), не можна вважати пов'язаним із порядком здійснення розрахункових операцій, тому таке порушення охоплюється мораторієм, впровадженим пунктом 12 розділу II «Прикінцеві положення» цього Закону

11 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу ТОВ «Тедіс Україна» на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 01 листопада 2022 року та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 21 лютого 2023 року у справі № 420/12275/22 за позовом ТОВ «Тедіс Україна» до Південного міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник на виконання запиту про надання документів та у зазначений термін (до 16 травня 2022 року) надав податковому органу всі первинні документи. Контролюючий орган дійшов висновку про відсутність первинних документів на початок фактичної перевірки та ненадання документів, які підтверджують

походження товару. Відповідно до змісту акта перевірки проведена розрахункова операція не мала жодного стосунку до підакцизних товарів. Платник не погодився зі штрафними санкціями, застосованими до нього оскаржуваним рішенням, за порушення пункту 12 статті 3 Закону України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265/95-ВР) і вказав, що штрафні санкції не підлягали застосуванню з підстави, визначеної пунктом 12 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 265/95-ВР.

Одеський окружний адміністративний суд задовольнив позов, визнавши протиправним і скасувавши податкове повідомлення-рішення. П'ятий апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив нове, яким відмовив у задоволенні позову.

Суди обох інстанцій дійшли висновку про наявність з боку платника складу правопорушення, за яке встановлена відповідальність статтею 20 Закону № 265/95-ВР, оскільки з набранням чинності змін, внесених Законом України від 30 листопада 2021 року № 1914-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо збалансованості бюджетних надходжень» до пункту 12 статті 3 Закону № 265/95-ВР (з 01 січня 2022 року) суб'єкт господарювання зобов'язаний надати контролюючому органу документи, що підтверджують облік та походження товарних запасів, саме на початок проведення перевірки.

Водночас суди попередніх інстанцій дійшли різних висновків щодо застосування у цій справі пункту 12 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 265/95-ВР (в редакції, чинній з 17 березня 2022 року), відповідно до якого на період дії воєнного стану на території України санкції за порушення вимог Закону № 265/95-ВР не застосовуються, крім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій під час продажу підакцизних товарів. Суд першої інстанції дійшов висновку, що виявлене контролюючим органом порушення підпадає під дію мораторію на застосування штрафних санкцій, а суд апеляційної інстанції дійшов протилежного висновку, оскільки під час проведення перевірки була здійснена розрахункова операція з продажу підакцизного товару.

Верховний Суд задовольнив касаційну скаргу, скасувавши постанову суду апеляційної інстанції та змінивши рішення суду першої інстанції в його мотивувальній частині щодо застосування пункту 12 статті 3 і статті 20 Закону № 265/95-ВР, а в іншій частині – залишивши без змін.

ОЦІНКА СУДУ

За змістом норми статті 20 Закону № 265/95-ВР в редакції, чинній з 01 серпня 2020 року, суб'єкт господарювання несе відповідальність за (окремо або в сукупності): 1) здійснення реалізації товарів, не облікованих у встановленому порядку; 2) ненадання під час перевірки документів, які підтверджують облік товарів, що знаходяться в місці продажу (господарському об'єкті).

Ненадання до перевірки документів, які підтверджують саме облік (а не походження) товарів, що знаходяться в місці продажу, є самостійною підставою для застосування штрафної санкції на підставі статті 20 Закону № 265/95-ВР.

Згідно з пунктом 12 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 265/95-ВР в редакції, чинній з 17 березня 2022 року по 01 серпня 2023 року, тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного стану на території України, санкції за порушення вимог цього Закону не застосовуються, крім санкцій за порушення порядку здійснення розрахункових операцій під час продажу підакцизних товарів.

Розрахункова операція пов'язана саме з безпосереднім прийманням від покупця коштів у відповідній формі за товар, оформленням документа, що підтверджує факт здійснення такої операції, у порядку та спосіб, визначений Законом № 265/95-ВР.

Порушення, що полягає в ненаданні під час перевірки документів, які підтверджують облік товарів, зокрема, підакцизних, що знаходяться в місці продажу (господарському об'єкті), не можна вважати пов'язаним з порядком здійснення розрахункових операцій, тому охоплюється мораторієм, впровадженим пунктом 12 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 265/95-ВР. Штрафні санкції за означене порушення в період з 17 березня 2022 року по 01 серпня 2023 року не підлягали застосуванню.

Проведена розрахункова операція до початку проведення перевірки не мала жодного стосунку до підакцизних товарів, зауваження щодо яких контролюючий орган виклав в акті фактичної перевірки.

Детальніше з текстом постанови КАС ВС від 11 січня 2024 року у справі № 420/12275/22 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116242150>

1.1.3. Про оподаткування операцій з постачання програмної продукції

Для цілей пункту 26-1 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України до програмної продукції належать: криптографічні засоби захисту інформації; результат комп'ютерного програмування у вигляді операційної системи, системної, прикладної, розважальної та/або навчальної комп'ютерної програми (їхніх компонентів), а також у вигляді інтернет-сайтів та/або онлайн-сервісів

25 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційні скарги ТОВ «САВ-Дистрибьюшн» та Центрального міжрегіонального управління Державної податкової служби по роботі з великими платниками податків на рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 21 лютого 2022 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 29 листопада 2022 року у справі № 640/8979/21 за позовом ТОВ «САВ-Дистрибьюшн» («Терраскейп-Тех-Компані») до Центрального міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків про скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Платник надавав послуги з пошуку, обробки, отримання інформації (продаж ключів активації програми з метою надання прав на пошук і отримання інформації без фактичного постачання програмної продукції). Придбання примірників комп'ютерної програми у формі унікального програмного кода (ключа) для активації цієї програми було оформлено окремими документами (договором поставки, актами приймання-передачі, податковими накладними на кожну партію та авторськими правами, підтвердженими рішенням Міністерства економічного розвитку і торгівлі України). Примірники комп'ютерної програми були реалізовані кінцевому споживачу через мережу магазинів з використанням РРО з позначенням у розрахунковому документі унікального програмного кода (ключа) для активації цієї програми. Контролюючий орган за результатами перевірки встановив завищення платником суми від'ємного значення податку на додану вартість, що зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, шляхом застосування податкової пільги щодо постачання програмної продукції. Платник заперечував проти цього та доводив, що реалізовував саме програмну продукцію (не послуги), яка не оприбутковується.

Окружний адміністративний суд м. Києва рішенням, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду, частково задовольнив позов. Суди дійшли висновку, що операції з продажу ключів активації програми «PATEE Recipes» для отримання преміум-доступу до такої програми не є операціями з постачання примірників комп'ютерних програм. Тому такі операції не підпадають під дію пункту 26-1 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» ПК України, яким запроваджено пільгове оподаткування операцій з постачання програмної продукції.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення в частині відмови в задоволенні позову, а оскаржувані судові рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Якщо програмна продукція постачалася як окремий елемент поставки та на таку продукцію передано право власності (згідно з договором про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності), така операція не оприбутковується податком на додану вартість згідно з пунктом 26-1 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» ПК України.

За умови, коли згідно з цивільно-правовим договором програмне забезпечення, інстальоване на програмно-апаратних платформах, є невіддільною їхньою частиною та не виділено як окремий елемент поставки, а також на таке програмне забезпечення не передано право власності, то операція з постачання програмно-апаратних платформ (у яких міститься програмне забезпечення) для цілей оприбуткування податком на додану вартість розглядається як одна операція, яка підлягає оподаткуванню в загальнозстановленому порядку.

Якщо договір поставки програмної продукції закріплює лише права користувача на пошук і отримання інформації за допомогою мобільного додатку без фактичного постачання програмної продукції, то така операція не є постачанням програмної продукції в розумінні положень пункту 26-1 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні

положення» ПК України та оприбутковується податком на додану вартість у загальновстановленому порядку.

Детальніше з текстом постанови КАС ВС від 25 січня 2024 року у справі № 640/8979/21 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116651160>.

1.2. Митна справа

1.2.1. Про митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та податками

Митний режим тимчасового ввезення не може бути застосований до паперових мішків, призначених для пакування деревного вугілля як палива. Така тара (упаковка) не придатна для повторного використання і не відповідає визначенню товарів, зазначених у статті 105 Митного кодексу, а також у Додатку В.3 до Стамбульської конвенції

10 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу ТОВ «Карбоніс» на постанову Житомирського апеляційного адміністративного суду від 15 березня 2018 року у справі № 817/1500/17 за позовом ТОВ «Карбоніс» до Головного управління Державної фіскальної служби у Рівненській області про визнання протиправним і скасування податкового повідомлення-рішення.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Згідно з умовами зовнішньоекономічного контракту платник ввіз на митну територію України паперові мішки, призначені для пакування деревного вугілля. Відповідно до митної декларації імпортований товар було оформлено в митному режимі тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та податками. За результатами заходів податкового контролю митний орган установив, що імпортований вантаж не відповідав вимогам Додатка В.3 до Конвенції про тимчасове ввезення щодо повторного використання упаковки, тому під час розмитнення цього товару не було підстав для звільнення від сплати, зокрема, податку на додану вартість.

Рівненський окружний адміністративний суд задовольнив позов. Суд першої інстанції виходив з того, що в контролюючого органу були відсутні підстави, визначені чинним законодавством, для зміни обраного режиму ввезення товарів та збільшення внаслідок цього податкових зобов'язань.

Житомирський апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив нове, яким відмовив у задоволенні адміністративного позову. Суд апеляційної інстанції дійшов висновку, що імпортовані паперові мішки, призначені для пакування деревного вугілля як палива, не є тарою багаторазового використання і не підлягають повторному використанню.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а оскаржуване судове рішення – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Товари можуть бути поміщені в митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами або з умовним частковим звільненням. Повне звільненням від оподаткування митними платежами можна застосувати до товарів, транспортних засобів комерційного призначення, повітряних суден (які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу), зазначених у статті 189 Митного кодексу України та в Додатках В.1-В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбульської конвенції), на умовах, визначених цими Додатками.

У розділі 1 Спеціального додатка G до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур (Киотської конвенції) визначено, що дозвіл на тимчасовий ввіз з повним умовним звільненням від мита та податків можна надавати щодо товарів, визначених, зокрема, в Додатку В.3 «Контейнери, піддони, упаковки, зразки та інші товари, що ввозяться в рамках торгової операції» до Стамбульської конвенції. У коментарях Всесвітньої митної організації до Киотської конвенції в Рекомендаціях до Спеціального додатка G зазначено, що положення Додатку В.3 до Стамбульської конвенції застосовується до упаковки, яка придатна для повторного використання. Таким чином, митний режим тимчасового ввезення не може бути застосований до паперових мішків, призначених для пакування деревного вугілля як палива. Така тара (упаковка) не придатна для повторного використання і не відповідає визначенню товарів, зазначених у статті 105 Митного кодексу, а також у Додатку В.3 до Стамбульської конвенції.

Детальніше з текстом постанови КАС ВС від 10 січня 2024 року у справі № 817/1500/17 можна знайти за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116212276>

II. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо захисту соціальних прав

2.1. Про невключення в довідку про розмір грошового забезпечення поліцейських, що враховується для перерахунку пенсії, сум його індексації

Суми індексації грошового забезпечення поліцейських не віднесені до щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та не підлягають зазначенню у довідці про грошове забезпечення для перерахунку пенсії

30 січня 2024 року Верховний Суд у складі судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу особи на рішення Черкаського окружного адміністративного суду від 11 травня 2023 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 16 серпня 2023 року

у справі № 580/1974/23 за її ж позовом до Державної установи «Територіальне медичне об'єднання Міністерства внутрішніх справ України по Черкаській області» про визнання протиправною відмови та зобов'язання вчинити певні дії

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Позивач, який перебуває на обліку в пенсійному органі та отримує пенсію по інвалідності відповідно до Закону України від 09 квітня 1992 року № 2262-XII «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі – Закон № 2262-XII) як особа, що проходила службу в органах внутрішніх справ (далі – ОВС), звернувся до відповідача про надання оновленої довідки про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку його пенсії, визначеного станом на листопад 2019 року, з обов'язковим включенням до розміру грошового забезпечення, окрім основних і щомісячних додаткових видів грошового забезпечення та премії, також й суми індексації у відповідності до вимог статей 43, 51, 63 Закону № 2262-XII. Відповідач відмовив у виготовленні оновленої довідки та вказав, що індексація грошового забезпечення не враховується при перерахунку пенсії, а після визначення розміру пенсії за наслідками її перерахунку, здійснюється саме індексація пенсії.

Черкаський окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою Шостого апеляційного адміністративного суду відмовив у задоволенні позовних вимог.

Суди виходили із відсутності правових підстав для виготовлення та надання оновленої довідки про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсії позивача, визначеного станом на листопад 2019 року, з обов'язковим включенням до розміру цього грошового забезпечення суми індексації, оскільки не передбачено встановлення такого додаткового виду грошового забезпечення як індексація грошового забезпечення для перерахунку пенсії, а також через те, що об'єктом здійснення індексації є дохід позивача у формі пенсії, а не розмір грошового забезпечення за посадою, прирівняною до тієї, яку обіймав позивач на момент звільнення.

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, рішення судів першої та апеляційної інстанцій – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Колегія суддів звернула увагу, що ключовим у цій справі є питання можливості включення в довідку про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсії особам, зокрема, які проходили службу в органах внутрішніх справ, призначеної їм згідно із Законом № 2262-XII, у зв'язку із підвищенням грошового забезпечення поліцейських, сум індексації такого грошового забезпечення як доходу, одержаного ними в гривнях на території України і які не мають разового характеру у межах прожиткового мінімуму, встановленого для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

Судова палата врахувала висновок Конституційного Суду України, викладений у Рішенні від 13.05.2015 № 4-рп/2015, про те, що положення першого речення частини третьої статті 63 Закону № 2262-XII необхідно розуміти так, що до встановлених виключно законами України нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, на підставі введення яких усі призначені

за цим законом пенсії підлягають перерахунку, належать лише надбавки, доплати, підвищення.

Отже, індексація грошового забезпечення не підлягає врахуванню при перерахунку пенсії на підставі частини третьої статті 63 Закону № 2262-XII.

Також колегія суддів зауважила, що об'єктом здійснення індексації доходів позивача, є його дохід у формі пенсії, а не розмір грошового забезпечення діючого поліцейського за прирівняною посадою, яку обіймав позивач на момент звільнення, а тому, відсутні підстави для врахування індексації цього грошового забезпечення при формуванні довідки для перерахунку його пенсії.

Таким чином, Верховний Суд виснував, що суми індексації грошового забезпечення поліцейських не віднесені до щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та не підлягають зазначенню у довідці про грошове забезпечення позивача для перерахунку його пенсії.

Суд дійшов висновку про те, що дії відповідача щодо невключення в довідку про розмір грошового забезпечення, що враховується для перерахунку пенсії позивачу сум індексації цього грошового забезпечення діючих поліцейських при формуванні такої довідки у зв'язку із підвищенням грошового забезпечення поліцейським, відповідають критеріям, визначеним статтею 19 Конституції України та у статті 2 КАС України, у зв'язку із чим висновки судів попередніх інстанцій про відмову у задоволенні позовних вимог ґрунтуються на правильному застосуванні норм матеріального права.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 січня 2024 року у справі № 580/1974/23 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116681003>

2.2. Про необхідність оформлення лісорубного квитка на прибирання небезпечних дерев

Аналіз Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості дає підстави для висновку про необхідність оформлення лісорубного квитка на прибирання небезпечних дерев, що, у свою чергу, направлено на гарантування безпеки працівників лісового господарства під час вирубки лісів.

11 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Державної екологічної інспекції у Тернопільській області на постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 03 березня 2022 року у справі № 500/2284/20 за позовом Державної екологічної інспекції у Тернопільській області до ДП «Буцацьке лісове господарство» про визнання протиправним та анулювання лісорубного квитка.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

За результатами проведення позапланової перевірки підприємства щодо дотримання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, позивачем винесено припис, яким вимагалось анулювати лісорубний квиток, виданий

відповідачу на проведення рубки поодиноких дерев. Відповідач надав відповідь на припис, в якому вказав, що відділом лісового господарства підприємства помилково було кваліфіковано вид та відповідно назву рубки, на яку було виписано квиток. Оскільки фактична рубка більше відповідає суті проведення прохідних рубок, відповідач прийняв рішення вважати наявні матеріали довідводом прохідної рубки та виправив у вказаному квитку назву рубки з іншої рубки, пов'язаної з веденням лісового господарства (рубка поодиноких дерев), на прохідну рубку.

Рішенням окружного адміністративного суду позов задоволено. Суд першої інстанції дійшов висновку, що перекваліфікація виду та назви лісогосподарської рубки не передбачена ні чинним лісовим, ні природоохоронним законодавством, а правилами та нормами лісового законодавства не передбачено проведення довідводу дерев у рубку на діючій лісогосподарській рубці, термін проведення якої ще не закінчився та не складено акту огляду місця заготівлі деревини за результатами проведення попередньої (прохідної) рубки, а тому призначення та проведення відповідачем лісогосподарської рубки поодиноких дерев здійснено з порушенням Правил поліпшення якісного складу лісів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 року №724, у зв'язку із чим лісорубний квиток є протиправним та підлягає анулюванню.

Постановою апеляційного суду рішення суду першої інстанції скасовано та ухвалено рішення про відмову в задоволенні позову. Суд апеляційної інстанції вказав, що лісорубний квиток був виданий з метою проведення робіт - вирубка небезпечних дерев задля безпеки працівників лісового господарства. Під час здійснення перевірки Держекоінспекцією не враховано той факт, що лісорубний квиток видано у зв'язку з виявленням небезпечних дерев на лісогосподарській ділянці.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а постанову суду апеляційної інстанції – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Верховний Суд зазначив, що лісове законодавство не визначає можливості видачі додаткового лісорубного квитка без матеріалів лісовпорядкування. Водночас, посадова особа лісового господарства має забезпечити охорону праці працівникам лісового господарства.

Лісова галузь є однією з найбільш травмонебезпечних, а тому необхідно більш досконало підходити до забезпечення охорони праці працівників, які виконують лісосічні роботи.

Згідно з пунктами 121-122 НПАОП 0.00-4.12-2005 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою» до робіт з підвищеною небезпекою належать лісосічні роботи, трелювання, транспортування та сплав лісу, лісогосподарські і лісозаготівельні роботи, які виконуються на територіях, забруднених (5-10 кі/кв.км) цезієм 134, 137.

Одним із найважливіших нормативно-правових актів про охорону праці є Закон України від 14 жовтня 1992 року № 2694-XII «Про охорону праці». Закон встановлює пріоритет життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності підприємства, тобто в першу чергу мають дотримуватись вимоги нормативно-правових актів про охорону праці, щоб працівник під час операцій виробничого циклу

не отримував травм, не зазнавав погіршення стану здоров'я, професійних захворювань або зменшення працездатності, і лише потім має звертатись увага на результати виробничої діяльності підприємства.

Вимоги до організації безпечних умов праці працівників лісового господарства встановлено Правилами охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості, що затверджені наказом Держнаглядохоронпраці від 13 липня 2005 року № 119 (далі – Правила № 119).

Проаналізувавши пункти 1.2, 15.2.29, 15.3.47 і 15.3.48 Правил № 119, Верховний Суд дійшов висновку, що зазначені норми визначають необхідність оформлення лісорубного квитка на прибирання небезпечних дерев, що, у свою чергу, направлено на гарантування безпеки працівників лісового господарства під час вирубки лісів.

Лісорубний квиток був виданий відповідачем з метою проведення робіт - вирубка небезпечних дерев задля безпеки працівників лісового господарства. Державне підприємство «Бучацьке лісове господарство», видаючи лісорубний квиток, врахувало, крім іншого рапорти про необхідність проведення відведення в рубку дерев у кварталі 4 виділі 3.2 на площі 5,8 га Коропецького лісництва, в яких зазначено про виявлення небезпечних (пошкоджених) дерев і необхідність призупинення рубки.

Зважаючи на те, що Правилами № 119 передбачено оформлення лісорубного квитка у такому винятковому випадку як прибирання небезпечних дерев, задля гарантування безпеки працівників лісового господарства під час вирубки лісів, а також зважаючи на встановлення судом апеляційної інстанції факту того, що видача вказаного лісорубного квитка була обумовлена саме забезпеченням безпеки працівників лісового господарства, Верховний Суд дійшов висновку, що відповідач діяв правомірно, надав пріоритети життю та здоров'ю своїх працівників.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 січня 2024 року № 500/2284/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116336200>

2.3. Про повноваження Державіаслужби визначати умови та порядок анулювання / обмеження прав авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній

Положення частини першої, третьої статті 92, статті 94 Повітряного кодексу України не лише визначають процедурні питання, але й встановлюють межі та умови реалізації прав Державіаслужби, визначених частиною п'ятою статті 11 Повітряного кодексу України, щодо встановлення авіаційними правилами України у тому числі видів, форм сертифікатів та інших документів, що видаються уповноваженим органом з питань цивільної авіації; строки дії зазначених документів, а також порядку та умов отримання, анулювання, припинення їх дії за результатами проведених перевірок, інспектування та аудиту. Отже, порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній встановлюється авіаційними правилами України.

17 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу ПрАТ «Авіакомпанія «Міжнародні

Авіалінії України» на рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 19 березня 2021 року та постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 07 липня 2021 року у справі № 640/24165/20 за позовом ПрАТ «Авіакомпанія» Міжнародні Авіалінії України» до Державної авіаційної служби України про визнання протиправним та нечинним наказу в частині визначення умов та порядку прийняття Державіаслужбою рішень про анулювання/обмеження прав авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Наказом Державіаслужби від 24 жовтня 2014 року № 686, з наступними змінами та доповненнями, затверджено Авіаційні правила України «Порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній» (далі – Правила № 686).

Пунктом 2.4 розділу II, абзацами третім-шостим пункту 3.1, пунктами 3.2-3.4 розділу III Правил № 686 визначено умови та порядок прийняття Державіаслужбою рішень про анулювання/обмеження прав авіаперевізника на експлуатацію повітряних ліній.

Будучи суб`єктом правовідносин, у яких застосовуються Правила № 686, та не погоджуючись із вказаними пунктами Правил № 686, позивач звернувся з позовом до суду, оскільки вважав, що анулювання/обмеження прав на експлуатацію ліній є господарськими санкціями та можуть встановлюватися виключно законом. Таким чином порядок та умови обмеження обсягу прав на експлуатацію повітряних ліній не належить до питань, що можуть встановлюватися авіаційними правилами України.

Окружний адміністративний суд рішенням, залишеним без змін постановою апеляційного суду, у задоволенні позову відмовив. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що умови анулювання виданих відповідачем документів мають встановлюватися відповідачем, що передбачено статтею 11 Повітряного Кодексу України (далі – ПК України).

Верховний Суд касаційну скаргу залишив без задоволення, а оскаржувані рішення судів попередніх інстанцій – без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Верховний Суд зазначив, що відповідно до пункту 5 статті 11 ПК України, авіаційні правила України встановлюють, зокрема, детальний порядок та умови отримання, анулювання, припинення дії та відмови, у тому числі щодо видачі зазначених документів.

Згідно із підпунктом 3 пункту 4 Положення про Державну авіаційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2014 року № 520 Державіаслужба відповідно до покладених на неї завдань здійснює розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил України.

Проаналізувавши положення частини першої, третьої статті 92, статті 94 ПК України Верховний Суд зазначив, що наведені норми не лише визначають процедурні питання, але й встановлюють межі та умови реалізації прав відповідача, визначених частиною п`ятою статті 11 ПК України, щодо встановлення авіаційними правилами України у тому числі видів, форм сертифікатів та інших документів,

що видаються уповноваженим органом з питань цивільної авіації; строки дії зазначених документів, а також порядку та умов отримання, анулювання, припинення їх дії за результатами проведених перевірок, інспектування та аудиту.

За такого правового регулювання, порядок надання і анулювання прав на експлуатацію повітряних ліній встановлюється авіаційними правилами України.

Верховний Суд також надав оцінку посиланню скаржника на частину другу статті 238 Господарського Кодексу України (далі – ГК України), якою передбачено, що адміністративно-господарські санкції можуть бути встановлені виключно законами. Суд зазначив, що стаття 238 ГК України, як і решта цього Кодексу, набула чинності з 01 січня 2004 року.

Водночас 17 вересня 2011 року набрав чинності ПК України, яким врегульовано правові основи діяльності в галузі авіації. Цим Кодексом запроваджено прийняття уповноваженим органом з питань цивільної авіації (Державіаслужба) авіаційних правил України, які відповідно до частини п'ятої статті 11 ПК України встановлюють, зокрема, види, форми сертифікатів та інших документів, що видаються уповноваженим органом з питань цивільної авіації, детальний порядок та умови отримання, анулювання, припинення дії та відмови, у тому числі щодо видачі зазначених документів.

У рішенні від 03 жовтня 1997 року № 4-зп (справа № 18/183-97) Конституційний Суд України виснував, що конкретна сфера суспільних відносин не може бути водночас врегульована однопредметними нормативними правовими актами однакової сили, які за змістом суперечать один одному. Звичайною є практика, коли наступний у часі акт містить пряме застереження щодо повного або часткового скасування попереднього. Загальновизнаним є й те, що з прийняттям нового акта, якщо інше не передбачено самим цим актом, автоматично скасовується однопредметний акт, який діяв у часі раніше.

Отже, за наявності декількох законів, норми яких по-різному регулюють конкретну сферу суспільних відносин, під час вирішення спорів у цих відносинах суди повинні застосовувати положення закону з урахуванням дії закону у часі за принципом пріоритету тієї норми, яка прийнята пізніше та лишається діючою на момент протікання правовідносин.

Таким чином, в цьому випадку застосуванню підлягають норми ПК України, які були прийняті пізніше у часі, та які передбачають право уповноваженого органу з питань цивільної авіації нормативно врегульовувати питання анулювання/обмеження прав авіаперевізників на експлуатацію повітряних ліній.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 січня 2024 року у справі № 640/24165/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116365770>

2.4. Про протиправність обмеження щодо проведення індексації пенсії, призначеної відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», в межах максимального розміру

Попри наявність у постанові Кабінету Міністрів України від 01 березня 2022 року № 118 «Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році» застережень про підвищення розміру пенсії у межах максимального розміру пенсії, визначеного законом, на час перерахунку пенсії позивача у зв'язку із проведенням індексації чинної норми, яка б визначала розмір такого максимального обмеження, закон не містить, оскільки положення частини сьомої статті 43 Закону України від 09 квітня 1992 року «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» Рішенням Конституційного Суду України від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016 визнані такими, що не відповідають Конституції України, внаслідок чого втратили чинність.

З огляду на це, обмеження щодо проведення індексації пенсії в межах максимального розміру, передбачене пунктом 2 Постанови № 118 для осіб, які отримують пенсію за нормами Закону № 2262-XII, не застосовується як таке, що суперечить Закону № 2262-XII та Рішенню Конституційного Суду України від 20 грудня 2016 року № 7 рп/2016.

23 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу особи на рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 06 грудня 2022 року та постанову Третього апеляційного адміністративного суду від 04 квітня 2023 року у справі № 160/17347/22 за позовом особи до ГУ ПФ України в Дніпропетровській області про визнання протиправною відмови у проведенні індексації при перерахунку пенсії, без обмеження у межах максимального розміру пенсії.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

На виконання судового рішення, яке набрало законної сили, зобов'язано пенсійний орган перерахувати пенсію позивачу на підставі довідки про розмір грошового забезпечення наданої МВС України, в розмірі 90% від суми грошового забезпечення. Однак пенсійний орган обмежив її максимальним розміром та повідомив позивача, що виплата пенсії з 01 березня 2022 року здійснюється у розмірі 19340 грн, який обчислено на виконання рішення суду з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2022 року № 118 «Про індексацію пенсій та заходи щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2022 році» (далі – Постанова № 118). Не погодившись з відмовою, позивач звернувся до суду.

Окружний адміністративний суд позов задовольнив частково. Суд першої інстанції зазначив, що у цій справі застосуванню підлягають норми Закону № 2262-XII з урахуванням Рішення Конституційного Суду України від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016, а не норми Закону України від 08 липня 2011 року № 3668-VI «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» (далі – Закон № 3668). Обмеження відповідачем максимального розміру пенсії позивача, право на пенсійне забезпечення якого встановлене Законом № 2262-XII, є протиправним. Зважаючи на те, що застосовані відповідачем обмеження також вплинули

на неврахування під час виплати з 01 березня 2022 року пенсії позивачеві без урахування індексації відповідно до Постанови № 118, то задоволенню також підлягають вимоги про визнання протиправними дій відповідача щодо невиплати позивачу пенсії за вислугу років з 01 березня 2022 року з урахуванням індексації згідно Постанови 118.

Постановою суду апеляційної інстанції скасовано рішення суду першої інстанції в частині визнання протиправними дії пенсійного органу щодо невиплати позивачу пенсії за вислугу років з 01 березня 2022 року з урахуванням індексації, та у задоволенні позовних вимог в цій частині відмовлено.

Суд апеляційної інстанції вказав, що відповідно до абзацу першого пункту 2 Постанови № 118 з 01 березня 2022 року розміри пенсій, призначених відповідно статей 13, 21 і 36 Закону № 2262-XII (без урахування надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації пенсії, доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, щомісячної доплати до пенсії, адресної допомоги до пенсійної виплати та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством) військовослужбовцям, особам, які мають право на пенсію за зазначеним Законом (крім військовослужбовців строкової служби), та членам їх сімей і строк призначення яких до 31 грудня 2021 року включно, підвищується на коефіцієнт збільшення (у розмірі 14%), у межах максимального розміру пенсії, визначеного законом. Оскільки розмір пенсії позивача дорівнював саме максимальному розміру пенсії, визначеного законом у 2022 році (19340,00 грн), а не був меншим за вказаний розмір, то відсутні підстави для виплати позивачу індексації пенсії відповідно до Постанови № 118.

Верховний Суд задовольнив касаційну скаргу, скасував рішення судів попередніх інстанцій та прийняв нову постанову про часткове задоволення позовних вимог.

ОЦІНКА СУДУ

Верховний Суд вказав, що попри наявність у Постанові № 118 застережень про підвищення розміру пенсії у межах максимального розміру пенсії, визначеного законом, на час перерахунку пенсії позивача у зв'язку із проведенням індексації чинної норми, яка б визначала розмір такого максимального обмеження, закон не містить, оскільки положення частини сьомої статті 43 Закону № 2262-XII Рішенням Конституційного Суду України від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016 визнані такими, що не відповідають Конституції України, внаслідок чого втратили чинність.

З огляду на це, обмеження щодо проведення індексації пенсії в межах максимального розміру, передбачене пункту 2 Постанови № 118 для осіб, які отримують пенсію за нормами Закону № 2262-XII, не застосовується як таке, що суперечить Закону № 2262-XII та Рішенню Конституційного Суду України від 20 грудня 2016 року № 7-рп/2016. Тому в цій частині позовні вимоги підлягають задоволенню.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 січня 2024 року у справі №160/17347/22 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116487341>

2.5. Про можливість визнання статусу учасника бойових дій за членом громадської організації

Особа, яка є членом громадської організації у силу положень статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» прирівнюється до працівника підприємства, установи, організації, що залучались до участі в антитерористичній операції, адже обставини їх залучення є подібними (зокрема, такі особи не є професійними військовослужбовцями, залучались до участі в антитерористичній операції на підставі наказів підприємств, установ, організацій (у тому числі, громадських організацій) як цивільні особи).

Відмова у наданні такій особі статусу учасника бойових дій виключно на тій підставі, що стаття 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» не містить вказівки на можливість надання такого статусу членам громадських організацій, ставить цю особу у нерівне становище з іншими особами, зокрема, працівниками підприємств, установ, організацій, що залучались до участі в антитерористичній операції, не відповідає принципам верховенства права та соціальної справедливості, заборони дискримінації, а тому є протиправною.

30 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційні скарги особи, Міністерства у справах ветеранів України на рішення Полтавського окружного адміністративного суду від 15 лютого 2021 року та постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 18 травня 2021 року у справі № 440/2707/20 за позовом особи до Міністерства у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України про визнання протиправним рішення про відмову в наданні статусу учасника бойових дій.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Позивач звернувся до Міжвідомчої комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера і деяких інших категорій осіб, відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі - Міжвідомча комісія) із заявою про набуття статусу учасника бойових дій разом з наявними у нього документами, оскільки він брав безпосередню участь в антитерористичній операції, що підтверджено, у тому числі, копіями документів про відрядження в район антитерористичної операції виданими цією громадською організацією. Крім того, позивач вказав, що з 2011 року є членом Всеукраїнської громадської організації «Союз «Народна пам'ять». Міжвідомча комісія відмовила у наданні позивачу такого статусу на тій підставі, що додані ним до заяви про надання статусу учасника бойових дій документи не містили доказів його залучення до участі у антитерористичній операції у якості працівника підприємства,

установи, організації, а тому він не має права на набуття статусу учасника бойових дій.

Рішенням окружного адміністративного суду, залишеним без змін постановою апеляційного адміністративного суду, позов задоволено частково.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а рішення судів попередніх інстанцій без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Проаналізувавши положення Закону України 22 жовтня 1993 року № 3551-XII «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон № 3551 - XII), Закону України від 06 вересня 2012 року № 5207-VI «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» й урахувавши наявність у національному законодавстві правових «прогалін» щодо захисту прав людини та основних свобод, зокрема, у сфері надання статусу учасника бойових дій членам громадських організацій, що безпосередньо залучались до проведення антитерористичної операції та брали участь у її проведенні, Верховний Суд дійшов висновку, що позивач у силу положень статті 6 Закону № 3551-XII прирівнюється до працівника підприємства, установи, організації, що залучались до участі в антитерористичній операції, адже обставини їх залучення є подібними (зокрема, такі особи не є професійними військовослужбовцями, залучались до участі в антитерористичній операції на підставі наказів підприємств, установ, організацій (у тому числі, громадських організацій) як цивільні особи).

Надаючи оцінку заяві особи про набуття статусу учасника бойових дій компетентний орган перш за все має аналізувати надані такою особою документи та фактичні обставини залучення цієї особи до участі у діях військового (бойового) характеру. Відмова у наданні позивачу статусу учасника бойових дій виключно на тій підставі, що стаття 6 Закону № 3551-XII не містить вказівки на можливість надання такого статусу членам громадських організацій ставить позивача у нерівне становище з іншими особами, зокрема, працівниками підприємств, установ, організацій, що залучались до участі в антитерористичній операції, не відповідає принципам верховенства права та соціальної справедливості, заборони дискримінації, а тому є протиправною.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 січня 2024 року у справі №440/2707/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116650880>

III. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

3.1. Про недоліки інформації, які не впливають на її офіційне відображення в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування

Неточність (неповнота) інформації, зазначеної у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не дає підстав

стверджувати, що така інформація збирається (використовується) чи зберігається з порушенням вимог закону.

У такому разі, видалення інформації, зазначеної у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, лише з тієї підстави, що особа-декларант вважає таку інформацію неточною або неповною, у випадках, не передбачених Законом №1700-VII, нівелює систему електронного декларування як один із ключових антикорупційних механізмів.

23 січня 2024 року Верховний Суд у складі судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Національного агентства з питань запобігання корупції на рішення Рівненського окружного адміністративного суду від 22 березня 2023 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 06 червня 2023 року у справі №460/45232/22 за позовом особи до Національного агентства з питань запобігання корупції про визнання дій протиправними, зобов'язання вчинити дії.

ОБСТАВИНИ СПРАВ

01 вересня 2022 року позивач створив декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування як чернетку на основі декларації за 2020 рік та через відсутність необхідних документів не вніс необхідні відомості за 2021 рік у декларацію. Пізніше позивач продовжив заповнювати декларацію та намагався її подати, однак, внаслідок технічної помилки щорічну декларацію за 2021 рік вже було подано, ще 01 вересня 2022 року.

Позивач звернувся до НАЗК із запитом, в якому просив видалити з Реєстру щорічну декларацію подану 01 вересня 2022 року, як помилкову, однак відповідач відмовив у видаленні з Реєстру поданої щорічної декларації та повідомив, що правові підстави для видалення декларації відсутні.

Рішеннями судів попередніх інстанцій позов задоволено частково. Суди попередніх дійшли висновку, що Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції» (далі - Закон № 1700-VII) та Порядок формування, ведення та оприлюднення (надання) інформації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затверджений рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 23 липня 2021 року №448/21 (далі - Порядок) не містять в собі положення щодо видалення інформації, а визначає лише загальне поняття - «ведення реєстру». Разом з тим, приписами пункту 3 частини першої статті 10 Закону України від 13 січня 2011 року № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» (далі - Закон № 2939-VI) визначено, що кожна особа має право вимагати виправлення неточної, неповної, застарілої інформації про себе, знищення інформації про себе, збирання, використання чи зберігання якої здійснюється з порушенням вимог закону, а тому, оскільки позивачем виявлено неповні/неправильні відомості в поданій ним 01 вересня 2022 року декларації (про що позивач повідомив НАЗК), є підстави для задоволення позовних вимог про видалення відомостей про позивача у Реєстрі та надання йому можливості подати виправлену щорічну декларацію за 2021 рік.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, скасував рішення судів попередніх інстанцій та ухвалив нове, яким у задоволенні позову відмовив.

ОЦІНКА СУДУ

У частині другій статті 47 Закону №1700-VII закріплено, що інформація про особу в Єдиному державному реєстрі декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зберігається упродовж всього часу виконання цією особою функцій держави або місцевого самоврядування, а також упродовж п'яти років після припинення виконання нею зазначених функцій, крім останньої декларації, поданої особою, яка зберігається безстроково. Зміст цієї статті вказує на те, що відсутні підстави для видалення інформації з Реєстру, за винятком спливу 5 років після припинення виконання особою функцій держави або місцевого самоврядування.

Відповідно до Порядку усі документи, які суб'єкт декларування подав до Реєстру, зберігаються в Реєстрі й автоматично оприлюднюються. У разі створення виправленої декларації первинний документ, до якого вносяться виправлення, не видаляється і зберігається в Реєстрі. Вказані у профільному Законі №1700-VII підстави зберігання та видалення з Реєстру поданих особою, яка виконує функції (діяльності) держави, чітко врегульовані на законодавчому рівні та не містять винятків.

Статтю 10 Закону №2939-VI визначено право кожної особи вимагати виправлення неточної, неповної, застарілої інформації про себе, знищення інформації про себе, збирання, використання чи зберігання якої здійснюється з порушенням вимог закону. Зазначене право особи кореспондується з обов'язком розпорядника інформації, який володіє інформацією, виправляти неточну та застарілу інформацію про особу самостійно або на вимогу осіб, яких вона стосується (частини третя статті 10 цього Закону).

Отже, імперативні норми Закону №2939-VI застосовуються щодо виправлення неточної (неповної) чи застарілої інформації про особу, або її видалення лише у разі, якщо така інформація збирається, використовується чи зберігається з порушенням вимог закону. Водночас, декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування не є такою інформацією, оскільки її збирання, використання чи зберігання регулюється відповідно до Закону № 1700-VII.

Неточність (неповнота) інформації, зазначеної у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, не дає підстав стверджувати, що така інформація збирається (використовується) чи зберігається з порушенням вимог закону.

У такому разі, видалення інформації, зазначеної у декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, лише з тієї підстави, що особа-декларант вважає таку інформацію неточною або неповною, у випадках, не передбачених Законом №1700-VII, нівелює систему електронного декларування як один із ключових антикорупційних механізмів.

За таких обставин, положення статті 10 Закону №2939-VI не є правозастосовними до спірної ситуації, оскільки подана позивачем декларація не є інформацією, збирання, використання чи зберігання якої здійснюється з порушенням вимог закону.

Окрім того Верховний Суд звернув увагу скаржника на положення частини четвертої статті 45 Закону №1700-VII, якими передбачено два окремих невзаємопов'язаних випадки

повторного подання декларації, якщо суб'єкт декларування самостійно виявляє помилку, то у такому випадку у нього є сім днів на подання виправленої декларації, а якщо недостовірні відомості у декларації виявило НАЗК, то суб'єкт декларування зобов'язаний подати виправлену декларацію.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 січня 2024 року № 460/45232/22 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116487432>

3.2. Про випадки, до яких не застосовується виплата одноразової грошової допомоги в розмірі, передбаченому абзацом першим пункту 2 статті 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Виплата одноразової грошової допомоги у розмірі, який передбачений в абзаці першому пункту 2 статті 15 Закону України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», не може застосовуватися до випадків звільнення військовослужбовця (жінки) з військової служби з підстави, яка передбачена абзацом десятим пункту «г» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (сімейних обставин та інших поважних причин).

24 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Військової частини на рішення Волинського окружного адміністративного суду від 5 травня 2023 року та постанову Восьмого апеляційного адміністративного суду від 10 липня 2023 року у справі № 140/1143/23 за позовом особи до Військової частини про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити дії.

ОБСТАВИНИ СПРАВ

Особа проходила військову службу в Збройних Силах України, у складі військової частини та згідно з наказом від 26 серпня 2022 року звільнена з військової служби в запас за підпунктом «г» (через такі сімейні обставини або інші поважні причини (якщо військовослужбовці не висловили бажання продовжувати військове службу): один із подружжя, обоє з яких проходять військову службу і мають дитину (дітей) віком до 18 років). Позивачка вважала, що у зв'язку зі звільненням з військової служби відповідач не нарахував і не виплатив їй грошову допомогу у розмірі 50 відсотків місячного грошового забезпечення, яка передбачена абзацом першим пункту 2 статті 15 Закону України від 20 грудня 1991 року № 2011-XII «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (далі – Закон № 2011-XII).

Рішеннями судів попередніх інстанцій позов задоволено частково. Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що позивачка як військовослужбовець, яка звільнена з військової служби у період дії воєнного стану на підставі підпункту «г» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону України від 25 березня 1992 року № 2232-XII «Про військовий обов'язок і військову службу» (далі - Закон № 2232-XII) та маючи відповідну вислугу років, має отримати одноразову грошову допомогу, яка передбачена абзацом другим пункту

2 статті 15 Закону № 2011-XII, тобто в розмірі 25 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний рік служби.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, скасував рішення судів попередніх інстанцій в частині задоволених вимог про нарахування та виплату одноразової грошової допомоги при звільненні, передбаченої абзацом другим пункту 2 Закону № 2011-XII. В іншій частині рішення судів попередніх інстанцій – залишив без змін.

ОЦІНКА СУДУ

Виплата одноразової грошової допомоги у розмірі, який передбачений в абзаці першому пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII, не може застосовуватися до випадків звільнення військовослужбовця (жінки) з військової служби з підстави, яка передбачена абзацом десятим пункту «г» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону № 2232-XII.

Норми статті 26 Закону № 2232-XII, яка визначає умови для припинення (розірвання) контракту та звільнення з військової служби військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, чітко відокремлюють підстави для звільнення військовослужбовців під час дії воєнного стану від підстав для звільнення військовослужбовців зі служби під час дії особливого періоду, які у свою чергу по різному впливають на реалізацію таким військовослужбовцем права на отримання одноразової грошової допомоги.

Таким чином, хоча позивачка й мала (на дату звільнення зі служби) дитину віком до 18 років та не бажала продовжувати військову службу, її звільнення відбулося з інших нормативних підстав, а головне - під час дії воєнного стану, що не охоплювалося сферою застосування абзацу першого пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII (у чинній на той час редакції).

З наведених міркувань Верховний Суд погодився з висновками, яких дійшли суди попередніх інстанцій, відмовляючи у задоволенні в цій частині позовних вимог.

Водночас, висновок судів попередніх інстанцій про те, що звільнення позивачки через «сімейні обставини» підпадає під дію абзацу другого пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII, на думку колеги суддів, є необґрунтований.

Норми статті 26 Закону № 2232-XII, які передбачають можливість звільнення з військової служби через сімейні обставини або інші поважні причини, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, є бланкетними, адже в них подається посилання на підзаконний нормативний акт Кабінету Міністрів України (Перелік сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян з військової служби та із служби осіб рядового і начальницького складу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 року № 413 (далі - Постанова № 413)), в якому мають бути визначені ті умови (причини, обставини), за яких військовослужбовець може реалізувати своє право на звільнення зі служби.

Зокрема, підстава для звільнення зі служби, про яку йде мова, передбачена: у підпункті «в» пункту 3 частини другої статті 26 Закону № 2232-XII, у підпункті «г» пункту 1 частини п'ятої статті 26 Закону № 2232-XII, у підпункті «г» пункту 1 частини шостої статті 26 Закону № 2232-XII. Прикметно те, що звільнення з цих підстав з військової служби

не пов'язується з особливим періодом та/або воєнним станом, (що має пояснення, коли зіставити ці підстави з датою ухвалення Постанови № 413, а також редакцією абзацу другого пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII, яка діяла на дату звільнення позивачки).

Інша ситуація з підставами для звільнення з військової служби через «сімейні обставини або інші поважні причини», які передбачені, зокрема, у підпункті «г» пункту 1, підпункті «г» пункту 2 частини четвертої статті 26 Закону № 2232-XII, у підпункті «г» пункту 2, підпункту «г» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону № 2232-XII, у підпункті «г» пункту 2 частини шостої статті 26 Закону № 2232-XII і які якраз стосуються особливого періоду та воєнного стану.

Як можна побачити, текстуальний виклад цих нормативних підстав в названій статті Закону не має посилання на акт Кабінету Міністрів України чи інший нормативний (підзаконний) акт, який містив би «частину» норми, якої бракує [в законі]; натомість «сімейні обставини або інші поважні причини», які дозволяють військовослужбовцеві звільнитися з військової служби під час дії особливого періоду або під час дії воєнного стану, визначені (в цій частині) безпосередньо у тексті Закону. З уваги на такий спосіб викладу юридичної норми у перелічених [у цьому абзаці постанови] структурних частинах статті 26 Закону № 2232-XII колегія суддів виснувала, що не було приводу в цій частині для застосування Переліку сімейних обставин та інших поважних причин, які затверджені Постановою № 413, як, власне, («бланкетної») умови для звільнення зі служби (зокрема, відповідно до підпункту «г» пункту 3 частини п'ятої статті 26 Закону № 2232-XII), а звідси - для застосування частини другої пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII (у редакції, яка діяла на дату звільнення позивачки з військової служби) в цілях виплати одноразової грошової допомоги при звільненні з військової служби (яка якраз пов'язувалася з підставами, визначеними у згаданому Переліку № 413).

На основі наведеного суди попередніх інстанцій допустилися помилки, коли визнали протиправною бездіяльність військової частини щодо ненарахування та невиплати позивачці одноразової грошової допомоги при звільненні, передбаченої абзацом другим пункту 2 статті 15 Закону № 2011-XII, та зобов'язали відповідача виплати одноразову грошову допомогу відповідно до зазначених положень цієї статті.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 січня 2024 року № 140/1143/23 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116520697>

IV. Процесуальні питання

4.1. Про неможливість розгляду в порядку адміністративного судочинства вимоги щодо визнання протиправним та скасування розрахунку сум адміністративно-господарських санкцій

Розрахунок сум адміністративно-господарських санкцій, що підлягають сплаті у зв'язку з невиконанням нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, створений Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю на підставі інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового

державного соціального страхування, не є індивідуальним актом у розумінні Кодексу адміністративного судочинства України, який може бути оскаржений до адміністративного суду, а законність такого розрахунку чи дій щодо його створення/надіслання, а також обчислення у ньому сум адміністративно-господарських санкцій не може бути предметом самостійного розгляду в порядку адміністративного судочинства.

10 січня 2023 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу фізичної особи-підприємця на ухвалу Кіровоградського окружного адміністративного суду від 23 червня 2023 року та постанову Третього апеляційного адміністративного суду від 18 жовтня 2023 року у справі № 340/4174/23 за позовом фізичної особи-підприємця до Кіровоградського обласного відділення фонду соціального захисту осіб з інвалідністю про визнання протиправним та скасування розрахунку сум адміністративно-господарських санкцій

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Позивач оскаржила розрахунок сум адміністративно-господарських санкцій, що підлягають сплаті у зв'язку з невиконанням нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Окружний адміністративний суд ухвалою, залишеною без змін постановою апеляційного адміністративного суду, відмовив у відкритті провадження у справі відповідно до пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України). Суди попередніх інстанцій дійшли висновку, що за своєю правовою природою оскаржуваний розрахунок не є рішенням суб'єкта владних повноважень у розумінні КАС України та не зумовлює виникнення будь-яких прав і обов'язків для позивачки, а тому не може бути предметом спору. Відсутність спору, у свою чергу, виключає можливість звернення до суду, оскільки відсутнє право, що підлягає судовому захисту.

Верховний Суд залишив касаційну скаргу без задоволення, а рішення судів попередніх інстанцій – про відмову у задоволенні позову.

ОЦІНКА СУДУ

Адміністративно-господарські санкції, визначені статтею 20 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» - це грошове зобов'язання, альтернативне зобов'язанню самостійно здійснити працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до Закону. За своєю правовою природою ці санкції є видом господарсько-правової відповідальності, які застосовуються до суб'єктів господарювання за порушення ними правил здійснення господарської діяльності (статті 217, 238 Господарського кодексу України).

Територіальні відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю з використанням даних Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування визначають суб'єктів господарювання, які не забезпечили виконання нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, та нараховують їм адміністративно-господарські санкції, про що спільно з органами

Пенсійного фонду України направлять суб'єктам господарювання відповідні розрахунки. Територіальні відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю також вправі вимагати стягнення у судовому порядку неспланих суб'єктами господарювання у встановлений строк адміністративно-господарських санкцій та пені, нарахованої за порушення термінів їх сплати.

Отже, надісланий у травні 2023 року позивачу розрахунок, створений відповідачем на підставі інформації з реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, не є індивідуальним актом у розумінні КАС України, який може бути оскаржений до адміністративного суду, а законність такого розрахунку чи дій відповідача щодо його створення/надіслання, а також обчислення у ньому сум адміністративно-господарських санкцій не може бути предметом самостійного розгляду в порядку адміністративного судочинства.

Питання про виконання чи невиконання позивачем як фізичною особою-підприємцем, який використовує найману працю, у 2022 році нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю або про його вину/відсутність вини у невиконанні такого нормативу, може бути предметом правової оцінки у разі розгляду судом спору за позовом територіального відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю про примусове стягнення з нього нарахованих адміністративно-господарських санкцій.

Обов'язковою умовою надання правового захисту адміністративним судом є наявність відповідного порушення суб'єктом владних повноважень прав, свобод або інтересів особи на момент її звернення до суду. Порушення має бути реальним, стосуватися (зачіпати) зазвичай індивідуально виражених прав чи інтересів особи, яка стверджує про їх порушення. У спірних правовідносинах відповідач діяв у межах своїх повноважень, прав, свобод чи інтересів позивача не порушував, будь-якої шкоди йому не завдав.

Верховний Суд погодився з висновками судів попередніх інстанцій про те що, оскаржуваний розрахунок не є рішенням суб'єкта владних повноважень у розумінні КАС України, не зумовлює виникнення будь-яких прав і обов'язків для позивача, а тому не може бути предметом спору. Відсутність спору, у свою чергу, виключає можливість звернення до суду, оскільки відсутнє право, що підлягає судовому захисту.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 січня 2023 року № 340/4174/23 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116211843>

4.2. Про можливість оскарження ухвали суду першої інстанції у справах про застосування санкцій за загальними правилами адміністративного судочинства

Так, глава 11 КАС України, зокрема стаття 283-1 «Особливості провадження у справах про застосування санкцій», визначає особливості провадження в окремих категоріях

адміністративних справ. Указані норми цієї статті дійсно мають пріоритет над загальними нормами КАС України.

Водночас, спеціальні норми, у тому числі й стаття 283-1 КАС України, урегульовують вирішення відповідних категорій справ по суті. При цьому, порядок розгляду процесуальних питань (зокрема оскарження ухвал суду першої інстанції) норми статті 283-1 КАС України не визначають.

Ураховуючи зазначене, при вирішенні питань щодо яких норми відповідної глави Кодексу не передбачають окремого порядку оскарження, належить керуватися загальними правилами провадження в адміністративній справі.

26 січня 2024 року Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду розглянув касаційну скаргу Товариства з обмеженою відповідальністю «АЛЬЯНС ОЙЛ УКРАЇНА» на ухвалу Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 29 листопада 2023 року у справі № 991/8725/23 за заявою Міністерства юстиції України про забезпечення позову у справі за позовом Міністерства юстиції України до особи, треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору на стороні відповідача: TODWICK HOLDINGS LTD (ТОДВІК ХОЛДІНГС ЛТД); CICERONE HOLDING B.V. (КОМПАНІЯ ЦИЦЕРОН ХОЛДІНГ Б.В.); Bogstone Holding B.V.; ТОВ «АЛЬЯНС ХОЛДІНГ»; ТОВ «ІНВЕСТ-РЕГІОН»; EATONGATE HOLDINGS LIMITED (ІТОНГЕЙТ ХОЛДІНГЗ ЛІМІТЕД); ТОВ «НАФТОВА КОМПАНІЯ «АЛЬЯНС-УКРАЇНА»; ТОВ «РЕНТОЙЛ»; ТОВ «АЛЬЯНС-УКРАЇНА»; ТОВ «АЛЬЯНС ОЙЛ УКРАЇНА»; про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції»

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

Міністерство юстиції України звернулося до суду з позовом до особи про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

Разом із позовною заявою Міністерство юстиції України до суду подало заяву про забезпечення позову шляхом: заборони державним реєстраторам у вчиненні реєстраційних дій прямо передбачених Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» щодо певного кола юридичних осіб; заборони органам державної реєстрації прав на нерухоме майно, державним реєстраторам прав на нерухоме майно, державним реєстраторам органів місцевого самоврядування, особам, які виконують функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, вчиняти будь-які реєстраційні дії (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо об'єктів нерухомого майна, що належать, визначеним у заяві юридичним особам.

Ухвалою Вищого антикорупційного суду заяву Міністерства юстиції України про забезпечення позову задоволено.

Ухвалою Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду відмовлено у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою адвоката на ухвалу суду першої інстанції.

Верховний Суд касаційну скаргу задовольнив, скасував ухвалу суду апеляційної інстанції, матеріали справи направив до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду для продовження розгляду.

ОЦІНКА СУДУ

Відмовляючи у відкритті апеляційного провадження, Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду дійшла висновку, що ухвала суду першої інстанції про забезпечення позову (відмову у забезпеченні позову) у категорії справ про застосування санкцій, визначених статтею 283-1 КАС України, не підлягають оскарженню.

На погляд Верховного Суду, глава 11 КАС України, зокрема стаття 283-1 «Особливості провадження у справах про застосування санкцій», визначає особливості провадження в окремих категоріях адміністративних справ. Указані норми цієї статті дійсно мають пріоритет над загальними нормами КАС України.

Водночас, спеціальні норми, у тому числі й стаття 283-1 КАС України, урегульовують вирішення відповідних категорій справ по суті. При цьому, порядок розгляду процесуальних питань (зокрема оскарження ухвал суду першої інстанції) норми статті 283-1 КАС України не визначають.

Ураховуючи зазначене, колегія суддів вважає, що при вирішенні питань щодо яких норми відповідної глави Кодексу не передбачають окремого порядку оскарження, належить керуватися загальними правилами провадження в адміністративній справі.

Верховний Суд не погодився з висновками Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду про те, що апеляційна скарга може бути подана виключно на рішення Вищого антикорупційного суду, а не на ухвали, оскільки стаття 283-1 КАС України не містить прямої заборони на оскарження ухвал, постановлених Вищим антикорупційним судом під час вирішення справ про застосування санкцій.

На погляд Суду, такі ухвали можуть бути оскаржені на підставі пункту 2 частини першої статті 294 КАС України, у якій прямо передбачено, що окремо від рішення суду можуть бути оскаржені в апеляційному порядку ухвали суду першої інстанції про забезпечення позову.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 січня 2024 року № 991/8725/23 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116582235>

Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду (актуальна практика). Рішення, внесені до ЄДРСР, за січень 2024 року / Упоряд.: управління аналітичної та правової роботи Касаційного адміністративного суду департаменту аналітичної та правової роботи; управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду. Київ, 2024. – 31 с.

Застереження: видання містить короткий огляд деяких судових рішень. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua